

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 1/2011

Μεταξύ:

LOGICOM PUBLIC LTD

Αιτήτρια

v.

ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Ζαχαρίας Τουλούρας, Πρόεδρος
Ανδρέα Χριστοφή, Μέλος
Νίκος Πιπτοκοπίτης, Μέλος
Ιωσήφ Ιωσηφίδης, Μέλος
Κυριάκος Συρίμης, Μέλος

Αιτήτρια:

LOGICOM PUBLIC LTD

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Αδάμο Αδαμίδη, Δικηγόρο
2. Ιωσήφ Κακουλλή, Εκπρόσωπο Αιτήτριας εταιρείας
3. Ανδρέα Θεοπέμπτου, Εκπρόσωπο Αιτήτριας εταιρείας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Φίλιππο Κατράνη, Λογιστή, Γενικό Λογιστήριο
2. Χριστόδουλο Ιωάννου, Μέλος Επιτροπής Αξιολόγησης
3. Χριστίνα Χαραλαμπίδου, Μέλος Επιτροπής Αξιολόγησης

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 16 Μαρτίου, 2011

Α Π Ο Φ Α Σ Η

A. Με την παρούσα Προσφυγή, η Εταιρεία LOGICOM PUBLIC LTD (στο εξής «Αιτητές»), στρέφεται κατά της απόφασης του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας (στο εξής «Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή») στα πλαίσια του Διαγωνισμού με αριθμό 3/2009, που αφορά τη «*Συμφωνία-πλαίσιο για την προμήθεια εξοπλισμού και υπηρεσιών πληροφορικής*», να απορρίψει την προσφορά της ως εκτός προδιαγραφών και να επιλέξει για το 2^ο Εξάμηνο για την Ομάδα αγαθών 3 (Υπολογιστές Γραφείου και περιφερειακά) την προσφορά της εταιρείας A.T. Multitech Corp. Ltd (στο εξής «επιτυχούσα»).

B. Γεγονότα

1. Στις 4.10.10 το Γενικό Λογιστήριο με ηλεκτρονική προκήρυξη στο σύστημα e-procurement κάλεσε τους τρεις προεπιλεγέντες, A.T. Multitech Corporation Ltd, NewCytech Business Solutions Ltd και Logicom Public Ltd να υποβάλουν για το μίνι Διαγωνισμό που αφορά το 2^ο εξάμηνο, προσφορά για την προμήθεια υπολογιστών γραφείου και περιφερειακών (Ομάδα αγαθών αρ. 3), όπως προβλέπει η Συμφωνία Πλαίσιο που υπέγραψαν στις 15.3.10.

2. Για το μίνι Διαγωνισμό, ο οποίος αποτελεί συνέχεια του διαγωνισμού υπ' αρ. 3/2009 που αφορά την Συμφωνία Πλαίσιο για προμήθεια εξοπλισμού και υπηρεσιών πληροφορικής, η υποβολή προσφορών έληγε στις 27.10.10. Κριτήριο ανάθεσης καθορίστηκε η μικρότερη σε αξία και εντός προδιαγραφών προσφορά.

3. Στις 16.12.2010 το Συμβούλιο Προσφορών του Γενικού Λογιστηρίου αποφάσισε όπως ο ως άνω διαγωνισμός αναφορικά με την Ομάδα 3 (Υπολογιστές Γραφείου και περιφερειακά) ανατεθεί στην επιτυχούσα. Στις 17.12.2010 αποστάληκε σε όλους τους ενδιαφερομένους επιστολή γνωστοποίησης των αποτελεσμάτων.

4. Σύμφωνα με την ως άνω γνωστοποίηση καίτοι οι Αιτητές υπέβαλαν προσφορά με χαμηλότερη τιμή, απερρίφθησαν ένεκα του ότι παρέλειψαν ουσιαστικά να υποβάλουν αποδεικτικό στοιχείο σε σχέση με την περιβαλλοντική πιστοποίηση παρόλο που στα έγγραφα ζητήθηκε «*Δήλωση σύμφωνα με το πρότυπο TED – The ECO Declaration από την οποία να τεκμαίρεται η ισοδυναμία με μια από τις ζητούμενες πιστοποιήσεις*».

5. Στις 3.1.2011 οι Αιτητές καταχώρησαν την παρούσα προσφυγή εναντίον της ως άνω απόφασης.

Γ. ΘΕΣΕΙΣ ΑΙΤΗΤΩΝ

Οι Αιτητές τόσο μέσω του γραπτού τους περιγράμματος όσο και κατά την ενώπιον μας διαδικασία υποστήριξαν τα ακόλουθα:

Η απαίτηση του Διαγωνισμού αναφορικά με τη περιβαλλοντική πιστοποίηση έχει ως εξής:

	Χαρακτηριστικά - Προδιαγραφές	Απαιτήσεις	Απάντηση - Προσφορά	Παραπομπές / Ζητούμενα πιστοποιητικά ή/και Δηλώσεις (**)
11.	Πιστοποιήσεις			
11.1	Περιβαλλοντική πιστοποίηση	Πιστοποίηση με EU Flower ή TCO '05 ή Nordic Swan ή Blue Angel (RAL-UZ 78) ή ισοδύναμη		<i>Δήλωση σύμφωνα με το πρότυπο TED – The ECO Declaration από την οποία να τεκμαίρεται η ισοδυναμία με μια από τις ζητούμενες πιστοποιήσεις.</i>

(**) Σε περίπτωση υποβολής δηλώσεων συμμόρφωσης και/ή πιστοποιητικών ισοδύναμων με τα απαιτούμενα, η ευθύνη απόδειξης της ισοδυναμίας βαρύνει τον προσφοροδότη.

Οι Αιτητές στη «*στήλη Απάντηση-Προσφορά*» δήλωσαν «*EU Flower*».

Το προσφερόμενο προϊόν, ισχυρίστηκαν οι Αιτητές, είχε ελεγχθεί για τους σκοπούς της Δήλωσης ECO στα εργαστήρια Cranage και SRL, που ανταποκρίνονται στις γενικές απαιτήσεις του προτύπου EN ISO 17025 όπου η συμβατότητά του διακριβώθηκε με τα τιθέμενα από τη σχετική Απόφαση (2005/341/EK) της Επιτροπής όπου καθορίζονται τα οικολογικά κριτήρια και οι απαιτήσεις επιβεβαίωσης για την παραχώρηση της κοινοτικής οικολογικής σήμανσης για τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Ο προσφερθείς Υπολογιστής Γραφείου υποστήριξαν ανταποκρινόταν πλήρως προς τα Κριτήρια της Απόφασης 2005/341/EK και οι Αιτητές, ως κατασκευαστές, είχαν σε κάθε ουσιώδη χρόνο όλα τα δεδομένα για τη Δήλωση ECO, που είχαν πάντοτε πρόσφορη ενώ μοναδικός λόγος μη υποβολής της ήταν ότι εκρίθη ως μη αναγκαία η υποβολή της δεδομένου ότι είχαν δηλώσει συμμόρφωση προς την Απόφαση 2005/341/EK και ισοδυναμία προς το EU Flower και είχαν σαφώς δεσμευθεί.

Υποστήριξαν δε περαιτέρω κατά την ενώπιον μας διαδικασία ότι πρόκειται περί δύο απαιτήσεων. Η μια αφορά τη συμβατότητα με τα οικολογικά κριτήρια, όρος που προφανώς είναι ουσιώδης, ενώ η άλλη αφορά απαίτηση υποβολής εγγράφου το οποίο να επιβεβαιώνει τη συμβατότητα, όρος που υπό τις δεδομένες συνθήκες καθίσταται επουσιώδης.

Παραπέμποντας μας οι Αιτητές σε σχετική νομολογία τόσο του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων όσο και της Ολομέλειας του Α.Δ. εστίασαν στην υποχρέωση υπό ορισμένες συνθήκες της διοικήσεως να επιζητεί διευκρινίσεις στα πλαίσια των υποχρεώσεων της για επαρκή έρευνα και χρηστή διοίκηση.

Με βάση τη δήλωση των Αιτητών ότι οι ίδιοι είναι και κατασκευαστές του συγκεκριμένου προϊόντος και ότι το προσφερόμενο προϊόν έχει χαρακτηριστικά ισοδύναμα του EU FLOWER, αλλά και τη διεξαγωγή έρευνας εκ μέρους της Συντονιστικής Αναθέτουσας Αρχής προς διαπίστωση της συμβατότητας του επίμαχου προϊόντος με τον ως άνω όρο, οι Αιτητές υποστήριξαν ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης είχε στην προκειμένη

περίπτωση υποχρέωση να απευθυνθεί στους Αιτητές και η παράλειψη της να το πράξει καθιστά την απόφαση κατακύρωσης ακυρωτέα τόσο ως προϊόν πλάνης, μη διεξαγωγής δέουσας έρευνας, παρανομίας, κακής χρήσης διακριτικής ευχέρειας και αντιστράτευσης του δημοσίου συμφέροντος.

Δ. ΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Οι εκπρόσωποι της Συντονιστικής Αναθέτουσας Αρχής τόσο δια της γραπτής τους έκθεσης όσο και κατά την ενώπιον μας διαδικασία αντίκρουσαν τους ισχυρισμούς των Αιτητών και υποστήριξαν τα εξής:

Η προσφορά των Αιτητών για την Ομάδα 3 απορρίφθηκε γιατί σύμφωνα με τα έγγραφα του Διαγωνισμού ο προσφερόμενος από αυτούς Υπολογιστής Γραφείου πρέπει να φέρει περιβαλλοντική πιστοποίηση για την τεκμηρίωση της οποίας οι προμηθευτές όφειλαν να υποβάλουν σχετικό αποδεικτικό υλικό, κάτι που δεν έπραξαν καίτοι στα σχετικά έγγραφα είχε ζητηθεί ειδικά *«Δήλωση σύμφωνα με το πρότυπο TED-The ECO Declaration από την οποία να τεκμαίρεται η ισοδυναμία με μια από τις ζητούμενες πιστοποιήσεις»*.

Σημείωσαν δε οι εκπρόσωποι της Συντονιστικής Αναθέτουσας Αρχής ότι στην αρχική προσφορά των Αιτητών που υποβλήθηκε στον κυρίως διαγωνισμό υπήρχε ECO Declaration το οποίο όμως δεν μπορεί να καλύψει τον προσφερόμενο σε αυτή τη διαδικασία υπολογιστή αφού αποτελεί διαφορετικό προϊόν από αυτό που υποβλήθηκε στο πρώτο εξάμηνο.

Περαιτέρω δήλωσαν ότι προσπάθησαν να εντοπίσουν οποιαδήποτε σχετική αναφορά, αλλά δεν βρέθηκε τίποτε ούτε στην επίσημη ιστοσελίδα της EU Flower (EU Ecolabel), ούτε της Logicom, που να μπορούσε να καλύψει τη σχετική απαίτηση είτε για το EU Flower είτε για οιοδήποτε άλλο περιβαλλοντικό πρότυπο.

Συνεπώς, κατέληξαν οι εκπρόσωποι της Συντονιστικής Αναθέτουσας Αρχής, ο προσφερόμενος από τους Αιτητές Υπολογιστής Γραφείου, κρίθηκε ότι δεν ανταποκρίνεται ουσιαστικά στις προδιαγραφές του Διαγωνισμού και συγκεκριμένα ότι δεν ικανοποιεί την απαίτηση για περιβαλλοντική πιστοποίηση και κατ' ακολουθία η προσφορά των Αιτητών απερρίφθη αφού ως υποστήριξαν τυχόν διόρθωση ή συμπλήρωση με νέα στοιχεία της προσφοράς ή περαιτέρω διευκρίνιση θα συνιστούσε παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών.

Ε. Αφού ακούσαμε τις θέσεις των δυο πλευρών και κατόπιν μελέτης των σχετικών στοιχείων του Διοικητικού Φακέλου της υπόθεσης καταλήγουμε στα ακόλουθα:

Μετά από επισταμένη μελέτη όλων των στοιχείων της υπόθεσης τα μέλη της Α.Α.Π. Ανδρέας Χριστοφή, Νίκος Πιττοκοπίτης και Κυριάκος Συρίμης αποφαινόμενοι ως εξής:

Είναι δεδομένο ότι οι Αιτητές, που δέον να σημειωθεί είναι και οι κατασκευαστές των ηλεκτρονικών υπολογιστών, συμπεριέλαβαν στην προσφορά τους δήλωση συμμόρφωσης με το σχετικό οικολογικό πρότυπο. Συγκεκριμένα στο σχετικό πίνακα (Πίνακας 3 – Προδιαγραφές Προϊόντων – Απαιτήσεις- Προσφερόμενα Προϊόντα για την ομάδα 3, Υπολογιστές Γραφείου) στη στήλη με την αναφορά «Συμμόρφωση (Ναι/Όχι)», αναφορικά με την απαίτηση «Πιστοποίηση με *EU Flower* ή *TCO'05* ή *Nordic Swan* ή *Blue Angel (RAL-UZ 78)* ή *ισοδύναμη*» στα πλαίσια της απαίτησης για περιβαλλοντική πιστοποίηση, συμπλήρωσαν «*EU Flower*».

Η Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή κατ' ομολογία προέβη σε περαιτέρω έρευνα μετά τη διαπίστωση της ανυπαρξίας της σχετικής δήλωσης. Είναι η θέση μας όμως με βάση όλα τα γεγονότα της υπόθεσης ότι η εν λόγω έρευνα υπήρξε ανεπαρκής και η Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή επεβάλλετο να ζητήσει διευκρινίσεις από τους Αιτητές.

Η ανεπάρκεια της έρευνας της Συντονιστικής Αναθέτουσας Αρχής καταδεικνύεται από το γεγονός ότι οι ιστοσελίδες τόσο της «*EU Flower*» όσο και των Αιτητών δυνατό να μην ήταν ενημερωμένες κατά το χρόνο αναζητήσεως. Δεν αποτελεί δηλαδή η εν λόγω αναζήτηση ασφαλή δείκτη της ύπαρξης ή μη της εν λόγω δήλωσης. Από τη στιγμή δε που η Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή θα ικανοποιείτο σε σχέση με την πλήρωση του υπό αναφορά όρου εάν διαπίστωναν ότι οι Αιτητές κατείχαν το *EU Flower*, επιβαλλόταν να επικοινωνήσουν με τους Αιτητές για να το διαπιστώσουν.

Είναι η άποψή μας ότι δεν αποτελεί διόρθωση ή συμπλήρωση με νέα στοιχεία της προσφοράς των Αιτητών η εκ των υστέρων υποβολή της δήλωσης αφού οι ίδιοι οι Αιτητές δήλωσαν ότι πληρούν κατά συγκεκριμένο τρόπο τον υπό αναφορά όρο (αναγράφοντας *EU Flower*) και νοουμένου ασφαλώς ότι κατά τον ουσιώδη χρόνο, δηλαδή κατά την υποβολή της προσφοράς τους, πληρούσαν τη σχετική απαίτηση.

Ένεκα της ως άνω δήλωσης των Αιτητών ότι πληρούν τον υπό αναφορά όρο και κατέχουν το απαιτούμενο πιστοποιητικό και νοουμένου ότι το επίμαχο πιστοποιητικό /δήλωση κατείχετο από τους Αιτητές πριν τον ουσιώδη χρόνο, δηλαδή το χρόνο υποβολής των προσφορών, είχε κάθε δικαίωμα η Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή να το αναζητήσει, κάτι όμως που έπραξε ανεπαρκώς.

Τα όσα δε ελέχθησαν ενώπιον μας και οποιεσδήποτε εκ των υστέρων δηλώσεις ή διαπιστώσεις που δεν ευρίσκοντο ενώπιον της Συντονιστικής Αναθέτουσας Αρχής όταν αποφάσιζε σχετικά δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη. Λαμβάνουμε δε την ως άνω απόφαση με βάση τα στοιχεία που ευρίσκοντο στο διοικητικό φάκελο όταν η Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή λάμβανε την απόφαση της.

Ενόψει των πιο πάνω κρίνουμε ότι η παρούσα Προσφυγή θα πρέπει να επιτύχει και η απόφαση της Συντονιστικής Αναθέτουσας Αρχής, να απορρίψει την προσφορά των Αιτητών, να ακυρωθεί.

Ο πρόεδρος της Α.Α.Π. και το μέλος Ιωσήφ Ιωσηφίδης εκφράζουν τη διαφωνία τους και τη διατυπώνουν ως εξής:

Η επίμαχη απαίτηση την οποία και αφορά η παρούσα Προσφυγή έχει ως εξής:

	Χαρακτηριστικά - Προδιαγραφές	Απαιτήσεις	Απάντηση - Προσφορά	Παραπομπές / Ζητούμενα πιστοποιητικά ή/και Δηλώσεις (**)
12.	Πιστοποιήσεις			
12.1	Περιβαλλοντική πιστοποίηση	Πιστοποίηση με EU Flower ή TCO '05 ή Nordic Swan ή Blue Angel (RAL-UZ 78) ή ισοδύναμη		<i>Δήλωση σύμφωνα με το πρότυπο TED – The ECO Declaration από την οποία να τεκμαίρεται η ισοδυναμία με μια από τις ζητούμενες πιστοποιήσεις.</i>

(**) Σε περίπτωση υποβολής δηλώσεων συμμόρφωσης και/ή πιστοποιητικών ισοδυναμίων με τα απαιτούμενα, η ευθύνη απόδειξης της ισοδυναμίας βαρύνει τον προσφοροδότη.

Παρατηρούμε καταρχήν ότι οι Αιτητές καίτοι στην προσφορά τους στο χώρο που θα κατέγραφαν τη συμμόρφωση τους με τα ζητούμενα πρότυπα ανέγραψαν «*EU Flower*» κατά την ενώπιόν μας διαδικασία αναφέρθηκαν σε ισοδύναμη με EU Flower πιστοποίηση. Εγείρεται ερώτημα εάν από τούτο και μόνο το σημείο η Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή θα έπρεπε να σταματήσει την έρευνα της μετά τη διαπίστωση της απουσίας της σχετικής δήλωσης αναφορικά με την πιστοποίηση που δήλωσαν στην προσφορά τους ότι κατείχαν. Μεταγενέστερες δηλώσεις, ότι δηλαδή εννοούσαν ισοδύναμη με EU Flower πιστοποίηση, δεν θα μπορούσαν, θεωρούμε, να ληφθούν υπόψη ακόμα και αν αποδίδουν την πραγματικότητα. Η αυστηρότητα που διέπει το πεδίο των δημοσίων συμβάσεων και η πιστή προσήλωση στις αρχές της ισότητας και της διαφάνειας επιβάλλουν την επιζήτηση διευκρινίσεων εκεί που πράγματι ανακύπτει ασάφεια προκειμένου αυτή να αρθεί και όχι την εκ των υστέρων διόρθωση λαθών,

ακόμη και εκεί που τα τελευταία γίνονται καλόπιστα. Ειδικά δε όταν τίποτε στο διοικητικό φάκελο δεν αντικρούει το λάθος έτσι ώστε να ανακύπτει ασάφεια που να επιζητεί μέσω των διευκρινίσεων την άρση της.

Ισχυρισμοί του τύπου ότι η πλήρωση της εν λόγω πρόνοιας είναι ουσιώδης, όχι όμως και η προσκόμιση των σχετικών αποδεικτικών που καταδεικνύουν την πλήρωση της, μας ξενίζουν αποτελώντας κατά την άποψη μας επιχειρήματα τουλάχιστον αντινομικά. Στην παρούσα περίπτωση επιζητείται ρητά από τη σχετική πρόνοια δήλωση σύμφωνα με συγκεκριμένο πρότυπο που να καταδεικνύει την πιστοποίηση. Στην απουσία της τελευταίας δεν καταδεικνύεται η πιστοποίηση κατά τον κρίσιμο χρόνο και λόγω του ουσιώδους του όρου η προσφορά των Αιτητών ήταν κατά την άποψή μας έκθετη σε απόρριψη από εκείνο το πρόωρο σημείο της διαπίστωσης της ανυπαρξίας της σχετικής δήλωσης, αναφορικά με τη δηλωθείσα πιστοποίηση, ήτοι δηλαδή το EU Flower.

Καίτοι δε, δεν μας βρίσκει σύμφωνους η διεξαγωγή περαιτέρω έρευνας μετά τη διαπίστωση της μη ύπαρξης αποδεικτικού για το EU Flower, η διεξαγωγή της τελευταίας και η διαπίστωση της μη ύπαρξης της εν λόγω πιστοποίησης δεν θα έπρεπε να αφήνει οποιαδήποτε περιθώρια για περαιτέρω έρευνα οδηγώντας μονοδρομικά στην απόρριψη.

Σε θεωρητικό δε και μόνο επίπεδο παρατηρούμε ότι σε περίπτωση δήλωσης ισοδύναμης πιστοποίησης με τις ρητά αναγραφόμενες πιστοποιήσεις δεν θα αρκούσε μόνο η επίμαχη δήλωση αλλά θα απαιτούντο περαιτέρω στοιχεία που να καταδεικνύουν την ισοδυναμία την οποία με βάση σαφή πρόνοια οι προσφοροδότες είχαν την ευθύνη να αποδείξουν. Τίποτε δεν υπήρχε στο σχετικό φάκελο που να οδηγούσε στην οδό της περαιτέρω έρευνας είτε για την πιστοποίηση του EU Flower είτε έτι περισσότερο για μη αναγραφόμενες στην προσφορά ισοδύναμες πιστοποιήσεις. Ακόμη και η ήδη διενεργηθείσα έρευνα ήτο κατά την άποψή μας εκ του περισσού.

Συνεπώς κρίνουμε ότι η παρούσα Προσφυγή θα πρέπει να απορριφθεί και η απόφαση της Συντονιστικής Αναθέτουσας Αρχής να επικυρωθεί.

Με βάση όλα τα πιο πάνω η Α.Α.Π. αποφασίζει κατά πλειοψηφία ότι η παρούσα Προσφυγή επιτυγχάνει και η απόφαση της Συντονιστικής Αναθέτουσας Αρχής να απορρίψει την προσφορά των Αιτητών ακυρώνεται.